

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtöken és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő részletekkel is. — Egyenlő részletekkel is. — Egyenlő részletekkel is. — Egyenlő részletekkel is.

Felolós szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendő.

Mezőgazdasági kiállítások falun.

Ámbár senki sem vonja kétségbe, mennyire szükséges volna társadalmi életet teremteni a falun, mégis szomorúan tapasztaljuk, hogy a városok általában csak arra törekednek, hogy a falut csábitsák és központosítsák. Nincs egyetlen egy mezőgazdasági, vagy terménykiállítás sem, melyet ne a nagyobb városokban szerveznének, s a falu népe, a vidék alsóbbrendű gazdaközönsége vagy egyáltalán nem bír tudomással a kiállításokról, vagy ha esetleg tud is róluk, kénytelen hosszú utat megtenni, hogy azt megláthassa. És ha meglátogatja is a diszes termekben, fényes helyiségekben csoportosított kiállítást, melyben munkájának eredményei, vagy az azok előállítására szolgáló eszközök vannak közszemlére kitéve, elhagyatottnak, idegennek érzi magát azon elegáns társadalom közt, mely a kiállításokban hemzsegni szokott s a mely a saját mulatsága, szórakozása kedvéért szinte kinézi onnan a föld népét, melynek számára a kiállítás tulajdonképpen szerveztetett.

Nem így van ez Angol- és Olaszországban, a hol minden grófságnak megvan a maga saját külön állandó mezőgazdasági kiállítása, hol minden gazda időről-időre saját szemeivel győződhet meg a mezőgazdasági gépek terén elért újításokról s az ezekkel egybekötött előnyökről

s a hol ezenfelül ki vannak állítva a hasznos háziállatok, a föld mindennemű termékei, még a virágok, gyümölcsök és vetemények is. A látogatók legnagyobb része itt földmivelőkből, kisgazdákból, álatenyésztőkből kerül ki, a kikhez csatlakoznak ezenkívül még a nagybirtokosok is, a kiknek érdekében áll a mezőgazdasági ipar folytonos haladását szemmel kísérniök, hogy láthassák, megbíráshassák és hasznukra fordíthassák a tudomány és a szakszerű földmivelés legújabb vívmányait.

Angliában és Olaszországban e regionális mezőgazdasági kiállítások közelebb hozzák egymáshoz a gazdákat, figyelmesé teszik őket egyes művelési ágakra, gyakorlatilag is bemutatják az agrár-ipar legutóbbi vívmányait s eszközlőit a mezőgazdaságra alkalmazott munkafelosztásnak.

Ezt csak nálunk nem akarják tudni, vagy ha tudják is, eltagadják s mesterségesen fejlesztik az ipart és kereskedelmet a mezőgazdaság rovására, holott statisztika szerint Magyarországon a munkáskéz még arra sem igen elég, hogy a művelés alá vehető földet intenzív üzemmel kezeljék. S míg nálunk mindenki irtózik a földbirtoktól, a bérlettől: Angolországban, hol az ipar és kereskedelem minden oldalról csalogatja a tőkét és fényes előnyt kínál neki, vannak sokan, kik szívesebben fordulnak a mezőgazdaság felé és

mindenki föltétlen bizalommal előlegez a földnek.

Mig a magyar gazda, önmagán takarékoskodva, a megtakarított összeget féltve őrzi s takarékpénztárban gyümöleszteti, addig az olasz fittainolo akkor csinál legjobban üzletet, ha pénzét a földben helyezi el. E bizalom némileg a nagy termelés felé vezet, mert Angliában is főleg a nagy gazdaságokban kezdődtek a nagy befektetések s ott még most is ezek szolgáltatják a föld kihasználására alkalmasított iparos szellem példait.

De e körülmény megértése bizonyos értelmiséget, felvilágosodottságot és ügyességet tételez fel a földmivesben. Az olasz bérlők, még a legkisebbek is, módját ejtik, hogy a mesterségükben történt legjelentéktelenebb haladásról is tudomást szerezzenek. Fiaikat örömet elküldik tanulni azokhoz, kik köztük legügyesebbek s nem vonakodnak azért még fizetni is. Minden nagyobb vidéki és földmivelő városban vannak agrár-szövetkezetek s ezeknek fiókaik a vidéken, melyek igen gyakran tartanak gyűléseket, a hol kölcsönösen közlik tapasztalataik és észleleteik eredményeit. Egy sereg szakhirlap jelentést közöl azokról s maguk a nagy lapok is gondosan feljegyeznek minden fontosabb adatot. Azután pedig a már említett mezőgazdasági állandó kiállításokat szervezi, s a kormány által adott segélyeken kívül a begyűlt tagsági díjakból jutalma-

TÁRCZA.

Az éhező furfangja.

Írta: Váradi Ödön.

Jaques Condil ur szomorúan ül hivatalos helyiségében. A hivatalos helyiség alatt persze olyan zugot kell érteni, melynek összes felszerelése három sántalábú székből, egy végelgyengüléshez közeledő asztalból s egy a koplalásban immár művészileg edzett szerezsen inasból állt.

Előveszi erszényét és szomorúan nézegeti a nagy semmit, mely benne helyet foglal. Szomorúan relexiókat gyárt magában.

— A házi ur 3 nap múlva kidob; 2 nap óta nem ottam.

Kétségbeesésében előveszi a bibliát. Hogy kerül ez a tisztos gentleman kezébe? ... Azelőtt hitörjesztő társaságnál ügynök volt, mignem saját valómása szerint elvált; akkor onnan ragadt meg nála a biblia.

Olvasgatta; egyszerre nagyot kiált:

— Houréka!

Az Arisztoteles utód arca megvillant. A jámbor szerezsen elküldötte papírért. Annyit hiteleztek neki.

Aztán arra óriási botúkkal rápingálta:

„Hölgyek! Angyalok! A női szépség az, mely

benneteket legjobban ékítés a semmirekellő yankóék előtt leginkább feltűnővé tesz. E nagy titkot nekem sikerült felfedezni. Nagyon könnyen lehet rá szert tenni, pénzbe nem kerül. Jelentkezhetsz nálam 5 dollár lefizetése mellett.”

Ezt huzeltattatta azután a városban.

Hogy áromlott be a pénz Condil Jaques üres pénztárába! Évszázados hölgyek, rég elvirult agyszüzek, fehér haju delnők, mind özönlöttek az öt dollárokkal.

Condil pedig mindegyiket barátságosan fogadta és üdvözölte:

— Ah, hisz nagysádnál nincs is szükség ilyen szerre. De ha kívánja, szívesen közlöm.

Összegyűlt sok-sok ezer dollár. Condil Jaques pedig — miután elkészítette az egér utat (a pénzén volt más utcába kijáró) a sok százezernyi nőtömeg előtt, dollárjait biztos helyre tette — megjelent szobája ablakainál.

Viharos éljenzés fogadta.

Ő pedig e kérdést intézte a hallgatókhoz:

— Akartok-e szépek lenni?

Eget verő zugás felelt:

— Akarunk!

— Hisztek-e a bibliában?

— Hiszünk!

Erre Condil Jaques elővette a bibliát és olvasta:

— Csunyak, szeplősök, sánták, vakok, agyszüzei a Mathuzsálem kornak. Itt a szépitőszor, ol-

vasom a bibliából. Az asszonyi állatot a férfiak előtt szép és kedvessé teszi az erény, jóság és takarékoság.

Japues Condil gunyosan meghajolt s aztán szépen elosont. Mit bánta, ha szidták is az 5 dollárt fizetett hölgyek. Máskor ne legyenek hiuk!

Apróságok.

Szétment házasság.

— Igaz, hogy szétment a házasságod a Csetle kisasszonynyal?

— Igaz.

— Hát aztán ki az oka? te vagy ő?

— Sem én, sem ő.

— Hát?

— Az apja.

Hogyan?

— Csödbe jutott.

Nincs itthon a Nagyesága.

Egy fiatal ur látogatába jön. Beküldi a vizitkártyáját. Kis idő múlva visszajön a szobaleány és azt mondja, hogy a nagyesága nincs itthon.

— Nincs itt-ho-o-on?

— Nincs.

— Megmutatta neki vizit-kártyámat?

— Meg hát... hiszen éppen azért nincs itthon.

kat tűz ki, mezőgazdasági tanulmányokat ad ki és terjeszti ingyen; állat- és eke-versenyekeket rendez, szóval érezteti a gazdával, hogy a társadalom hasznos, intelligens tagjának tekintí s mint ilyenről elvárja, hogy hivatásának megfelelően; míg ellenben nálunk e tekintetben semmi, vagy vajmi kevés történik, mert Magyarországon még mindig a szegénységet és a tudatlanságot tekintik a mezőgazdaság lényeges kellékeinek.

Kórházi jelentés.

(Folytatás.)

Ezen általánosságok előre becsátása után a részletekre térök.

Eddigi évi jelentésemben mindig bizonyos vagyoni gyarapodást konstatáltam. Minden esztendőben volt 1—2 ezer forint, mit el nem tudtunk költeni. Az idén — fájdalom — nem lehetek ezen jó hír tolmácsolója, mert a múlt évi nagy építkezések folytán alapvagyonunk jelentősen megfogynak.

Alaptőkénk, mely az 1894 év végén 43710 frt 34 krt tett ki, múlt év végén 26951 frt 58 krra apadt. Tehát ennyi azon vagyoni alap, melyen intézetünk jelenlegi kibővített és kiszécsített alakjában jövőd pályafutását megkezdí. Szóval, szebbek letünk, de szegényebbek is; de egyben, azt hiszem, hogy a régiak maradtunk: azon jó szándékban és nemes igyekezetben, hogy kettőztetett szorgalommal iparkodjunk jövőre a kórház alapvagyonát folyton gyarapítva, azt a régi virágzó állapotába vissza helyezni. En azt hiszem, tisztelt közgyűlés, hogykórházunk betegforgalma — az új építkezések folytán — nagyobb leend s így a jövő évvel ismét meg fogjuk kezdeni ama szerencsés évek sorozatát, midőn — miképen a múltban — újabb meg újabb vagyoni gyarapodást jelezhetek, mert lehetetlennek tartom, hogy a szerencse épen akkor hagyjon el, mikor hosszú évek eredménydus munkálkodása után helyiségünket kiépítve legtöbb okunk van a sikert remélni.

Múlt évben nintézetünkbe 357 beteg vétetett fel, tehát 60-nal kevesebb, mint a megelőző évben, de azért az ápolási napok száma 397-tel több, mint az azelőtti évben, azaz 8505. Itt meg kell jegyeznem, hogy nem szabad ezen nagy numerusnak nagyobb jelentőséget tulajdonítani, mint a mekkorával tényleg bir, mert annak egynegyed részét az iparos alkalmazottak adják, egytizedad része pedig a városi és vidéki szegényekből telik ki s csupán háromtizedadot részt adnak ki a vidéki jobb módú földmivelők, kik fizető képesek s fizetnek is és intézeti betegeink között a vagyonosabb középosztályt képviselik.

Nekünk tehát oda kell hatnunk, hogy a földművelő osztálylyal, mely múlt évben rendkívülesokély számban kereste fel kórházunkat — megkedveltsük intézetünket.

Holyén valónak tartom itt kimutatni, hogy körülbelül milyen viszonyban állanak bevételeink s kiadásaink, vagyis mennyibe került egy beteg egy-napi gyógykezelése és ellátása. Ennélfogva kiadásaink teljes összegét 4802 frt 15 krt az ápolási napok számával 8505-tel elosztva kiderül, hogy nekünk egy ápolási napunk még mindig 56 és fél krunkba kerül, pedig mi egy napért csupán 50 krt kapunk. Ezen eredmény a megelőző évekhez képest kedvezőnek mondható, de az arány csak akkor lesz egősen helyes, ha sikerülni fog valamikor 10 ezer ápolási napra felvinni, mert az egészen nyilvánvaló, hogy az átlag 5000 frtnyi fentartási költséggel szemben 10 ezer ápolási napra vanszükségünk, hogy egy nap csupán 50 krba kerüljön, a mint ezt évi jelentéseimben nem egyszer, bővön kimutattam.

A gyógydíjakra vonatkozólag következőket jelenthetem.

Múlt év végén hátralék volt	2391 korona
Ehez hozzáadva az idej 8505	
ápolási napra járó	8505 koronát
Osszesen	10896 korona.

Ebből az 1895 év folyamán befolyt és pénztár-

ra adatott 4483 korona, az államkincstár a betegsegélyző pénztár által megtérítendő 2044 korona, leirandó az árvaházi növendékek által igénybe vett 145 ápolási nap után 145 korona, városi és vidéki szegények után felmerült 928 korona. Tehát tiszta hátralék 3296 korona, vagy 1648 frt.

(Folyt. köv.)

Levelezés.

A „Székely-Mikó-kollegium”.

„Öseinket felhozád
Kárpát szent bérczére.
S általad nyert szép hazát
Bendoguznak vére”.

Ugy van biz a! A Donáthok, Székelyek, Háromszék papsága és tanítósege a szentlélektől egy nemes ideától eltelve, felállottak — mint hajdan Mózes a Sion hegyre — a székely Kárpát Szent bérczeire és miután — mint a hét vezérek — saját karjaikat (értsd orszényaikat) elébb elég örzékenyen megválták s a szent ezél elérése végott az összetartásra megesküdtek: szőfútának — mint az apostolok — a bérczes haza minden pontjára s mindenikök — mint Péter apostol — három ezeret nyert meg a szent ügynek, mindenikök három ezer orszényt nyitott meg a Seps-Szentgyörgyön felállítandó ref. gymnázium számára.

Es mily nagyszerű eredmény!

Ti nagyok, ti diésők! Tán magatok sem reméltétek: 1859-ben megnyitottátok az iskolát négy osztálylyal és öt tanerővel.

Es mennyire becézgettétek a közös gyermeket! Pedig hát csak olyan volt, mint minden ujszülött: idétlen, formátlan; a kibén — idegen ugyan nem — csak ti szülők láttatok némi kedvességet.

Az egyetlen omeletes ödonszerű házaeska keskeny ablakaival, piros deszkatornyoscskájával, s valamelyiktek ezimeres ökréről leoldott esengettyűjével, egy szűk udvarka elől a leányos ház felől deszkakoritásával s egy hórihorgas kútgémmel.

Oh, az csak nektek, mint szülőknek és nekünk, kik abban az iskolában ölvettük a boldog gyermekkor örömeit, lehetett csak kedves.

S mégis mekkora szeretettel vettétek körül! Alig múlt nap, a mikor egyíttek, másiktokat ne láttunk volna! Azt a magas, sugár akkor is már ősz öreg urat onnan a Fekete-ügy mellől, vagy a másikat az Olt balpartjáról, közéletünknek e két kiemelkedett alakját; vagy azt a kicsi papot, ki talán csak azért volt kiesiny testben, hogy annál nagyobb legyen lélekben és a kiről — mint Kálmán királyról — megvan írva, hogy nemcsak a könyveket szerette, hanem a karddal is jól tudott bánni, vagy azt a másik papot onnan a Mikesek hazájából, a kinek mézédés beszéde maig is fülünkbe esong.

Es a mit ti megkezdettétek, betelőzte az a más két nagy, de a kik szintén sem kisebbek, sem nagyobbak, mint ti vagytok.

„Nem tudom én, melyik volt szebb,
Melyik diésőbb, melyik nagyobb!”

Oh, igazán nem lehet tudni, melyik volt nagyobb, Mikó-ó, ki 60 ezernél többet adott, vagy Antal Zsigmond, ki mindenét odaadta, vagy ti, a ki megalkottátok s szíveteknek minden dobbanását, lelketeknek minden gondolatát annak az iskolának virágzására fordítottok.

Es nem tudom, melyik a boldogabb, ök-ó, kik azon édes tudatban hunyták be szemeiket, hogy megtévénnek mindent, a mivel tartozának, de nem láthaták az ígért földét; vagy ti, a kik megértétek ugyan alkotástok befejezését, gyermekeket nagykorúságát, de a mostohák nem engedik őt látni, elzárják szemeiket elől.

Fáj, tudom, lelketek s felháborodik az egész székelység, midőn annak az iskolának az igazgatósága egyik, hosszú időn át volt főgondnokának kérdezősködéseire ilyen tartalmu válaszad: A kollegium igazgatósága az iskolaugyeit függetlenül maga intézi, tetteiért nem tartozik senkinek felelni, csak az erdélyi ref. igazgató tanácsnak, onnyit a kérdésre s ezt a kérdező vett főgondnok iránt való tekintetből.

Hogy miért festetik Császár Bálintot és miért nem Antal Zsigmondot, miért Csákyt és Szász Domokost és miért nem inkább titeket akármelyiket a sok közül, és miért idegen és nem magyar művészöl,

ahoz senkinek semmi köze, mert az intézet anyagi és szellemi ügyeit a kollegium igazgatósága kizárólag maga intézi s tetteiért csakis az állandó igazg. tanácsnak felelős.

Valóban elértétek ezélotokat!

Mert mit is akartatok?! A székelyeknek egy oly iskolát, hol magukat kiképezve, ne legyenek kénytelenek más hazát keresni, hanem hogy az oláh, sváb, németekben bővelkedő hazában a haza fennállását biztosítsák. Hogy, a midőn ezredév múlva a körösi Osmak és Zichiek keresni fogják a székelyt, meg a magyart, ne legyenek kénytelenek azzal a válaszzsal visszatérniök: „Nustyi ungurestyi”, vagy „Ich weiss nicht”.

Szegény filantropok! Haljátok meg, hunyjátok be szemeiteket azzal a tudattal, hogy munkátoknak van eredménye: 9—10 tanárnak biztosították existenciáját.

„Általatok nyert hazát Bendoguznak vére!”

A továbbiakat elvégzi az igazgatóság és azokért csak az áll. ig. tanácsnak felelős.

Az persze nem kérdés, hogy hát az az állandó igazgató tanács mitől jó. Az nem jut eszébe az igazgatóságnak, hogy — ha ez az előttük nullába monó székelység nem volna, ezt a kifejezést „erdélyi ev. ref. áll. ig. tanács”, nem ismerné senki s ök maguk is lehetnének mértékhitelosítók, vagy bármilyenek, de nem tanárok a Székely-Mikó-kollegiumban.

S hát még aztán, ha azt találnátok kérdezni, hogy ugyan bizony mondják meg, hogy mi lehet az oka annak, hogy az ök kifogásolhatatlan nevelésük, oktatásuk rendszere, az ök kizárólagos felügyeletök alatt álló gyermek-anyagnak 40 %-a megbukik? Ha azt találnátok kérdezni, hogy a talajban van-e a hiba, vagy a magvetőben? — Akkor járátok meg még igazán!

Ha azt mondanátok, hogy tanárom, mi azért adjuk neked azt a tisztességes fizetést, hogy nevelő, oktasd őket ne csak óra és robott számra, hanem nevelj addig, míg lelkek nemes és oktasd addig, míg értelmök világos lesz.

Ha azt mondanátok: nézd meg azt a kotlót, mint vagdalja szét esirkeínok a szemet, hogy azok elnyelni képesek legyenek; nézd meg s tanulj tőle és ne tarts annak a kezdő gyermeknek egyetemi predikációt, hanem embereld meg magad és szállj le annak a szegény gyermeknek gondolkodás világához és vezesd az ismertből az ismeretlenre fokozatosan tovább-tovább.

Es ha még azt is oda mondanátok és méltán mondhatnátok, hogy ott, a hol sok növendék megbukik, nem a gyermek-anyagban, hanem a tanerőben van a hiba!

Ha mindezeket elmondanátok, még akkor lenne kollégiumi tanár uraiméktől a valódi hadd el hadd.

Ök, ha 60—70 első osztályu tanulóból csak 8—10-et visznek át az érettségig, senki fel nem jajdul s fel nem jajdulhat; de ha egy kerekos 60—70 tengelyfából csak 8—10 tengelyt tudna csak huzni, vagy egy timár, ha 60—70 nyers bőrből csak 8—10 kikészített bőrt tudna csak produkálni: megbuknék, azt mondaná rá mindenki: ostoba. Ök pedig annál félmesebbek és tiszteltőbbek lesznek. Fizetőseiket épen úgy kapják, mintha jó munkát végeztek volna.

Ha egy pásztor az őrizetere bizott borjunktat kárba teszi, kárterítési igénynyel léphetünk fel; de ha egy tanári testület az általa hét esztendőn át nevelt és oktatott gyermekünket a 8-dik esztendőben megbuktatja, jövőjét tönkre teszi s ezzel szülő-és ifjunak megmérhetlen bánatot, megfizethetetlen kárt csinál; senki azt a testületet felelősségre nem vonhatja, ahöz senkinek semmi köze, mert az igazgatóság tetteiért csak az állandó igazgató tanácsnak felelős.

Nem így van-e?!

De hát ugyan bizony nem elszomorító-e, hogy egy népes főtanodából csak 7—8 érett fiatal ember kerül ki évenként? Vagy elfajult már a székelyvér?!

Miért akkor az az impozáns épület, miért az a jelentékeny befektetés, miért akkor 9—10 tanár?!

Vajjon annak a 8—10 ifjunak érettsége felőre annak az évenként elhulló 100—200-nak a megsemmisülésével?

Isten neki! Ha már képeket akarnak festetni

festessék éppen azokat, a kiket szívök szeret s gyönyörködjenek azokban addig, a míg nekik tetszik!

Azt azonban megkívánhatjuk, megkövetelhetjük magától az igazgató tanácstól is, hogy az olyan kertészekről, kik 3-400 esemetéből csak 8-10 élő fát tudnak felnevelni, kimélgjen meg minket.

Egyben körünk titeket, kik arra vagytok hivatva, hogy iskolákat alapítsatok, mielőtt ezt tenétek, ne felodkozzatok meg a tanácsok tökéletes kiképzettségéről; mert a míg tanárképző intézetünk csak így oldja meg feladatait, addig egészséges középiskolai nevelés, oktatásról szó sem lehet; addig azok a szép épületek előtt felsőhajthat a járókelő:

„Oh quanta species!
Cerebrum non habet.”

r.

Millenium bál.

A Kézdivásárhelyi iparos ifjuság mult szombaton bált rendezett a Millenium-alap javára, melynek rendeltetése az, hogy a kézdivásárhelyi kiállítók költségeit fizesse. Ezen szép, hazafias cél azonban kevés közönséget tudott vonzani s így a bál csak fél sikert ért el. Szomorúan kell tapasztalnunk, hogy a nagy iparos városban is a stréberség egy bizonyos neme kapott lábra. A jobb módú iparosnak ugyanis már nem elég az iparos bál, s szívesebben megy olyan helyre, hol az „urakhoz” dörgölzhetnek. Ez a kóros állapot csekély önbecsőzetre vall s mert hát hogy kívánhatják az iparosok, hogy mások megbecsüljék, ha maguk nem becsülik meg magukat s rangjukat alól-válonak tartják egy iparos bálon megjelenni. Ezt mellékesen megírva azok számára, kiket ez illet, a legteljesebb dícsőret hangján kell megemlékeznem a rendező iparos ifjuságról, mely minden tekintetben mintaszerű munkát végzett. A közeposztály színe-java alkotta a rendező bizottságot, s az a eszmos szemre való kis csoport annyi illemmel és udvariassággal és buzgósággal teljesítette feladatát, hogy bizony tanulhatnának tőlük a magasabb rendű bálók rendezői, kik többnyire csak novúkkal szoropólnak a meghívók. A Millenium bál tehát csak fél sikert ért el, de ha náperség tekintetében nem volt is első rangú, az anyagi siker-teljesítéssel a tetemes felülfizetésekre — elég kedvezőnek mondható, mert a hazafias cél részére körülbelül 60 frtot jövedelmezett. Egyébiránt a megjelentek jól mulattak s csak azoknak lehet okuk panasza, kik nem jöttek el.

CSARNOK.

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhez.

— 101 —

Térs Szerkesztő Ur!

Olvastam az újságlapokban, hogy mennyé zomorium vagyon az országos gyülekezetben, hogy az m. kiráji képek igazgatója valami letfelelésképpen nem tudott számot adni egy esomó pénzről. E mián a szegény embert bozárta az ezugházba, az térs guberniumot pediglen erőst sonyorgatják, hogy mót adott pénzt az keze s ha adott, mét nem vigyázott, hogy az ország pénzét ne költsé italosra vagy jöföle fejérnépekre. Hát én erre aszondom, hogy szomárság az, mit az voros tollasok kívánnak, met mivelhogy az térs guberniumnak nem létezik ezor szeme, hogy mindent meglasson. Osztán mit es képtelenek nek azokkal a képekkel, iszog ha szép képek kellenek, küdgyön az térs gubernium valakit az kárbaói úszí sokadalomra s kap itt az tizenegy ujjú tótnál, óesu pénzért szebbnél szebbeket. Hét-nyócz sustákét vesztogotik a legszebb Krisztus-képeket s az hitványabbját oda agyák otót es. Azok osztán képek! s nem es ojan oekaságok, mikét ugy bomlanak az tudósok. Iszog, ha mán okvetetlenül muszáj az magyar kiráji képeknek oekaságoknak lenni, én hogy a térs guberniumon segítsek, szívesen oda ajándékozom az én drága Petronellám óánykorebeli fotografijáját. Az por, az pókok és legyek s különösen az üdöojan fájnuul kidogozták, hogy ugy lát ki, mintha Krisztus urunk üdójében pingálta volna valami idegeny nagy művész. S ezen

kivül, ha szükségeltetődnek, az elevennyit isoda adom szívesen s ingyen, met én erős jó hazafiu vagyok.

Móriez zsidó aszongya, hogy heában vádojják Pulszkyt hogy rosszul válogatta meg az képeket s heában mondják, hogy erre nem képes, met mivelhogy, ha képes nem lett volna, hogy tarthatott volna 3 országban fájnu fejérnépeket, kik nekisejéttettek.

Hogy az országos gyülekezetben annyét képelelőnek, azon nem esudálkozom, met hát azért nevezik képviselelőháznak, de hogy mét kelljen az újság lapoknak annyét írni róla, asztot mán nem értem.

Hogy ha mán az egész világ az magyar kiráji képekről beszél s mindonki beállott piktornak, jöj-jön kejed kántor komám s ígyünk egy nihány esepet s mázójuk be mő es künyég magunkat.

Kárbahágo, 1896. február 17.

Maradtam

tisztelettel és becsületvel
Jámor Están
egyházi és harang-kezelő.

Ujdonságok.

— Kinevezés. A marosvásárhelyi ítélő tábla elnöke Baló Ödön végzett joghallgató, kézdivásárhelyi lakost, a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— Ezüst menyegző. Kedves családiünnepély folyt le f. évi február 16-án Hegyesi Adolf pénzügyőri biztos házában. E napon volt házasságuk 25 éves fordulója s a tisztelt és közbecsülésben levő pár Hegyesi Adolf és neje Györgyossy Irma megtartották ezüst menyegzőjüket. Csibi Tamás, golencei plebános, adta rájuk az egyház áldását. A megáldás után kedélyes lakoma volt, melyet fűszerezett a számos és szellemes felköszöntő. Üdvözlőjük az új párt s tartós boldogságot kívánunk nekik.

— Időjárásunk ismét hidegre vált. Az olvadás megszűnt s az utak keményen megfagytak. A hőmérő e héten 8 R°-ra súlyodt s nappal sem emelkedett a fagypontra felébe.

— Vesélyes tévedés. Mult vasárnap Orosz-faluban nagy billetes bál rendeztetődött, melyen nagy számu díszes közönség jelent meg kézdivásárhelyi eseléd leányokból és mesterlegényekből. Az erkölcsi siker mód nélkül nagy vala, de anyagiakban sem volt fogyatkozás s a bál rendező szép haszonnak nézett elébe. Ámde az történt, hogy az elegáns közönségből valaki a pénztárt elemelte. A bál rendezőnek csak másnap sikerült a tettost egy iparos segéd személyében kinyomozni s így a nagyérdemű közönség a kézdivásárhelyi rendőrség elébe került. Itt aztán kiderült, hogy a pénztár csak tréfából emeltetett el, de mivel a dolognak még is olyan színe volt, hogy tán még is több volt a tréfánál, a tettesnek meg kellett fizetnie nem csak az olvett pénzt, hanem a megjelent káros és tanuk busásan felszámított utánjárás költségeit. A tréfás ifjunak jó sokba került elműssége.

— A közönség figyelmébe. A kézdivásárhelyi tanács, mint I. fokú építészeti hatóság elhatározta, hogy a bejelentett építkezéseknél a helyi szemlél mindig csak szerdán és szombaton délután fognak megtartatni. Ez a közönségnek alkalmazkodás végett ezen uton is tudomására hozatik.

— Ujoneczok bevonulása. A kézdivásárhelyi honvéd zászlóaljhoz f. év márczius 1 én 110 ujonecz és 110 póttartalekos fog bevonulni, előbbiekt tartós szolgálatra, utóbbiak 8 heti kiképzetésre. Ezen létszámból 150 a lakosságnál fog elhelyeztetni, míg az épülő félben levő barak teljesen elkészül s azzal vége szakad azon sok kellemetlenségnek, mit a katonai elszállásolások a polgárságnak eddig okoztak.

— Nyilvános számadás és köszönet. A háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézettel szemben a f. é. február 8-án rendezett táncvigalma alkalmával is, oly szépen nyilvánult a városi és vidéki közönség érdeklődése, áldozatkészsége, hogy azt nyilvánosan is megköszönni kedves kötelességünknek ismerjük. A rendező bizottság elnökei Csizsár Imréné sz. Fülöp Vilma urné és Kiss

Jenő polg. isk. tanár, valamint a rendező bizottság összes tagjai méletok az intézeti löljárásság elismerésére s az árvák hálájára. Csizsár Vilma, Csekme Ilona, Györbör Etel, Jancsó Ida, Jancsó Vilma, Kovács Teréz, Kósa Mari, Nagy Ida, Nagy Róza, Tóth Ilka, Tóth Teréz, Tauber Róza, Szöcs Etel, Szöcs Anna, Zsigmond Ida, Varga Matild és János Gyuláné urhölgyek; Csiki András, Nagy József, Rákosi Imre, Kovács Sándor, Pénzes Imre, Pénzes Sándor, Szabó Frigyes, Varga Béla, Szöcs Bálint urak, az estély anyagi és szellemi sikere érdekében sokat fáradoztak, nekik és az intézet közeliismerésben álló pénztársa Fejér Antal urnak köszönhető, hogy mint felülfizetést 122 frtot, előre elárusított, az estélyen elkölt jegy árért 214 frt, összesen 336 frtot bevételeztünk. Ebből 10 nyugtára 70 frt 28 kr. kiadást leülve, tiszta jövedelemként pénztára 265 frt 72 kr. folyt be. Ez eredmény igazolja és indokolja ama eljárásunkat, hogy ugy a rendező bizottsági elnököknek, mint a tagoknak, valamint a megjelent közönségnek a szíves pártfogásért egyen-egyen és összesen e helyen is előismeréssel párosult forró köszönetünket nyilvánítjuk. K.-Vásárhelytől, 1896. február 14-én. B. Szentkereszty Stephanie árvaházi elnök. Nagy Károly árvaházi igazgató.

Adományok a vármegye zászljára:

Ujvárossy nővérek 125 számu ivén: Ujvárossy Klára és nővérei 3 frt. Összesen 3 frt.

Kócsy Jánosné 287 számu ivén: Kócsy Jánosné és leánya Róza 5 frt, Kaszaniczky Béláné 2 frt, Nagy Györgyné 50 kr, Palónyi Miksáné 50 kr, Ujfalussy Mihály 1 frt, Sümeg Ignáczié 50 kr, Horcz Gyuláné 50 kr. Összesen 10 frt.

Miskolczy Vilmosné 264 számu ivén: Miskolczy Lajosné 50 kr, Miskolczy Vilmosné 50 kr, Miskolczy Pistuka 20 kr, Miskolczy Lenke 20 kr, Josefina Gross 20 kr, Szász Mártonné 50 kr, Bene Ferenc 10 kr, Csia Károly 10 kr, Jákobfi Gergely 10 kr, Kovács László 20 kr, Nagy Árpádné 5 kr, Sütő Jánosné 5 kr, Császár Gergelyné 10 kr, Szász János 10 kr, Burtha Károly 50 kr, Fenta Róza 20 kr, Szász Ferenc 5 kr, Gáspár Ferenc 10 kr, Kovács Ferenc 10 kr, Mátyás Lina 50 kr, Deák Antal 20 kr, Fazakas Ferencné 10 kr, Finta Gergelyné 20 kr, Finta Ferencné 30 kr, Réthi Mihály 10 kr, Kovács Sámuel 20 kr, Deák Lajos 10 kr, Fazakas Sámuel 20 kr, Zsidó Jánosné 5 kr, Fazakas József 20 kr, Zsidó Józsefné 10 kr, Zsidó Gergelyné 10 kr, Bagoly József 10 kr, Bene Sándorné 10 kr, Nagy Jánosné 10 kr, Pünköszt László 10 kr, Deák Ferenc 20 kr, Deák Juliánna 10 kr, Csekme József 10 kr, Gál Dénesné 10 kr, Csekme György 10 kr, Sütő Józsefné 9 kr. Összesen 7 frt 29 kr.

Kökös Károlyné 168 számu ivén: Kökös Károlyné 2 frt, Kökös Károly 1 frt. Összesen 3 frt.

Deák Samuné 86 számu ivén: Deák Samuné 1 frt, Miskolczy Vilmosné 1 frt, Bogdán Ferenc 1 frt, Deák Károlyné 50 kr, Szabó Józsefné 50 kr, Deák Benecziné 50 kr, Dobay Jánosné 50 kr, Lakatos Gyuláné 20 kr, Bogdán Zoltánné 20 kr, Mátyás Róza 20 kr, Kiján János 30 kr, Dávid Anna 40 kr, Csutak Ferencné 50 kr, Vajna Antalné 20 kr, Szöts Lajosné 1 frt, ifj. Beesek Imre 50 kr, Miklós Kata 25 kr, Dr. Zentainé 1 frt, Bartos Pálné 20 kr, Csutak Józsefné 50 kr, Nagy Gyuláné 50 kr, Nagy Gézané 40 kr, Zsigmond Gyuláné 50 kr, Gál Domokosné 50 kr, Dr. Morvay Istvánné 1 frt, Nagy Jánosné 20 kr, Deák Imréné 50 kr, Molikné 50 kr, Mihály Albertné 30 kr, Veres Lászlóné 50 kr, Gazda Béla 50 kr, Pásztor Ferenc 30 kr, Nagy Sándorné 30 kr, Rákosi Józsefné 10 kr, Csutak Ferencné 10 kr, Csutak Dénesné 20 kr, Mangalkammer Károlyné 30 kr, Cseh Róza 20 kr, Kádár Róza 10 kr, Benke Imréné 20 kr, Venice Istvánné 20 kr, Németi Árpádné 10 kr, Beesek Miklós 25 kr, György Mihály 20 kr, Kiss Jánosné 10 kr, Kis Gergelyné 10 kr, Bokor Lajosné 20 kr, Geczó Ferenc 10 kr, Prohászka Ferencné 30 kr, Olasz Sándorné 50 kr, Kovács Veróna 20 kr, Kovács Józsefné 10 kr. Összesen 20 frt.

Kelt Seps-Szentgyörgyön, 1896. január 25-én.
Potsa József,
főispán.

Sz: 571 ki.
1896

H I R D E T M É N Y.

Az 1886. évi XXII. t.-cz. 142. §-sa intézkedéséhez képest közhirrre teszem, hogy K.-Vásárhely rendezett tanácsu város 1895. évi községi számadása a városi pénztári irodában 15 napi közszemlélre ki lett téve.

K.-Vásárhelytt, 1896. február 5-én.

26 3—3

A városi tanács

É R T E S I T Ő.

A Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság

XI-ik évi közgyűlése

1896-ik évi márczius hó 8-án délután 2 órakor

az intézet helyiségében lesz megtartva,

melyre minden részvényes tag tisztelettel meghívatik.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása (65-ik §.)
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felügyelő bizottsági jelentés.
4. A mérleg-számla megállapítása és a nyereség feletti intézkedés (57. §.)
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása. (57. §.)

6. Indítványok az alapszabály 48. §. értelmében.

Megjegyzés az alapszabály 52. és 53. §§-ai értelmében. Minden részvényes tag kéri, ki szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által (ki csak részvényes lehet) gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával részvényeit szelvényeivel együtt az intézet helyiségében az e végre kirendelt közege elismervény mellett letenni.

(80. 2—3.)

Egyidejűleg több ügyfelünk tudakozódására tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a kézdivásárhelyi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság, a nála gyűmölösözés végett elhelyezett betét tőkék után változatlanul 5% kamatot fizet és a tőkekamat adót az intézet hordozza.

Kézdi-Vásárhely, 1896. február hó.

Az igazgatóság.

SCHISSER PÁL

KÁRPITOS

Brassóban, Kolostor-utca 15. I. emelet. Fiókület: Kézdi-Vásárhelyt, a kaszinó épületében.

Mély tisztelettel hozza tudomására, hogy

a magyar állam czimerével ellátott nemzeti lobogók,

melyeknek beszerzése a 88155—1895. számú miniszteri rendelettel elrendeltetett, s melyek ugyane rendelet folytán a közelgő milleniumi ünnepségek alkalmából minden megyei, városi községi és anyakönyvi hivatalra, iskolaépületekre stb. kitűzendők lesznek, — nála az előírás szerinti kivitelben raktáron vannak s a budapesti áraknál 15—20 százalékkal olcsóbban kaphatók.

Együttal tisztelettel tudatom, hogy a régi lobogószövegek beküldésénél a magyar állami czimert ráalkalmazhatom.

K.-Vásárhelyen: a kaszinó épületében Bodó József urnál.

Kiváló tisztelettel

Schisser Pál,

kárpitos.

(22. 6—10)

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelytt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek, és függőny-tartók tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 ft.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

Az anyakönyvvezetők részére előirt nádszékek és diványok jutányos áron kaphatók.

ELADÓ.

Méltóságos báró Apor Gábor urnál az ugynevezett Balványos nevű erdejében a Törös nevű dűlőben 155 hold területű erdő fatermeke, melynek legnagyobb része cserhántásra alkalmas, **eladó.** Értekezhetni dr. Pethő József ügyvédnél Feltorján vagy Drach Adolfnál Altorján. 28 2—3

Budapesten végzett okleveles szülésznő.

A nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozom, hogy alólírott Budapesten végzett okleveles baba és szülésznői vizsgát sikerrel végeztem, és szakmában a mostani kor kívánalmának minden tekintetben megfelelni képes vagyok s a nagyérdemű közönségnek úgy helyben, mint vidéken minden időben rendelkezése állók, miért becses pártfogását kérve

Kézdi-Vásárhelytt, 1896. február 18-án

maradok tisztelettel

Fojér Mihályné

sz. Reményik Ágnes

okleveles szülésznő.

Lakása Temető-utczában.

32 1—3

RÁTH MÓR Budapest, Haas-Palota

Az 1865—95. összes törvénykezést és közigazgatást felölelő **arendkívüli nagy árleszállításokat** is kimutató legújabb könyvjegyzékünk bérmentve rendelkezésre áll.

Ezeket kívül szíves megrendelések bármilyen irodalmi termékekre, általunk többnyire jutányosabban szállítanak új példányokban, mint az antiquáriusok által, részletfizetésekre is. A kaszinók és olvasóegyletek számára összeállított legújabb, úgy a saját kiadásainkról **40% és 50% árleszállítással kiadott könyvjegyzék** komoly reflektánsoknak szinte rendelkezésére áll.

31 1